

**Народно читалище „Нравственост 1904” село Куцина
община Полски Тръмбеш област Велико Търново**

**Д О К Л А Д
за дейността на НЧ „Нравственост 1904” село Куцина
през 2021 година**

Уважаеми читалищни членове,

всички казват, че читалищата са духовните храмове за българина, възникнали в годините на национално пробуждане и осъзнаване. Тези храмове, които българският народ е изградил със собствените си ръце и в които се е проповядвало българското слово, съществуват и до днес.

През 2021 година се навършиха 165 години общонародно читалищно дело и 110 години от създаването на Съюза на народните читалища.

Съхранявайки и предавайки традициите, бита и обичаите на българина, ние сме уникална за света институция със своя характерна роля в обществения живот. Неслучайно българското читалище е вписано в Регистъра на нематериалното културно наследство на ЮНЕСКО като единствена по рода си уникална институция, която няма аналог в световните културни практики.

Уважаеми читалищни членове,

Дейността на читалището през 2021 година премина в условията на пандемията COVID – 19, белязана от ограничителни мерки и забрана за публични изяви и други дейности. Спазвайки стриктно предписанията на министъра на здравеопазването и на общинския кризисен щаб град Полски Тръмбеш отменихме репетициите на певческите групи и прекратихме провеждането на всякакви събития свързани с участието и присъствието на голяма група от хора с една цел – да оцелеем.

Организационна дейност

В своята дейност читалищното настоятелство се ръководи от нормативните документи: Закон за народните читалища, Закон за обществените библиотеки, Наредба за опазване на библиотечните фондове, Закон за счетоводството и др.

Органите на управление на читалището са Общо събрание, настоятелство и проверителна комисия. Настоятелството се ръководи от Устава на читалището, Закона за народните читалища както и от решенията на Общото събрание.

Състав читалищно настоятелство:

1. Николина Величкова Кръстева – председател
2. Гина Димитрова Кумбиева - член
3. Дафинка Ангелова Николова – член
4. Здравка Кръстева Недева – член
4. Катерина Ангелова Великова – член

Състав проверителна комисия:

1. Христина Димитрова Дупалова – председател
2. Милка Йорданова Съйкова – член
3. Тодоринка Цветанова Николова - член

На 17.06.2021г беше проведено редовно общо отчетно събрание, което премина делово в условията на COVID – 19.

Дейността на настоятелството беше организирана в изпълнение на план-програма за развитие на читалищната дейност, разработена въз основа на чл.26а, ал.2 от Закона за народните читалища, Културния календар на читалището и Културния календар на община Полски Тръмбеш. Проведени бяха четири заседания на които бяха обсъждани въпроси касаещи библиотечна, читалищна, финансово-стопанска, художествено-творческа дейност и други.

През 2021 година действителните членовете на читалището са 63.

Читалищното настоятелство представя в срок отчети, справки, информационни карти и други до Община Полски Тръмбеш, Министерство на културата, РЕКИЦ-Велико Търново, Териториално бюро при Национален статистически институт Велико Търново, Териториално бюро при Национална агенция по приходите Велико Търново, Агенция по вписванията Велико Търново, Регионална

библиотека „Петко Р.Славейков“ Велико Търново, Районна служба „Пожарна безопасност и защита на населението“ Полски Тръмбеш, Фондация „Глобални библиотеки-България“ София и други институции.

Библиотечна дейност

Най-традиционната дейност на читалището от създаването му до днес е наличието и поддържането на общодостъпна библиотека и насърчаване на четенето. Въпреки пандемията библиотеката продължи през цялата година да е място за широк достъп читатели, желаещи да получат знания, но при стриктно спазване на противоепидемичните правила и мерки. За целта бяха поставени табели за носене на защитни маски и закупени дезинфектанти. Върнатите книги от читатели бяха обработвани и поставени под „карантина“ за 72 часа преди друг читател да ги заеме. През 2021 година читалищната библиотека кандидатства и беше одобрена по проект „Българските библиотеки – съвременни центрове за четене и информираност“ към Министерството на културата. Чрез този проект библиотеката обнови и обогати фонда с 84 тома разнообразна литература на стойност 1028,67 лева от 35 издателства. Набавени са още 28 тома библиотечни документи, от които 10 тома са закупени, 10 тома са дарение от издателство „Ера-медия“ и 8 тома от индивидуални дарители.. В края на годината библиотечния фонд наброява 10 432 тома библиотечни документи и може да задоволи читателското търсене. Читателите са 40, от които 6 са до 14 години. Посещенията са 302, а заетите библиотечни документи са 754 броя. На разположение на читателите са 6 броя периодични издания, а именно: вестниците „Борба“ и „Янтра днес“ абонирани от община П. Тръмбеш, вестник „Минаха години“ и списанията „Култура“, „Къща и градина“, „Здравен и кулинарен журнал“. Читателите над 18 годишна възраст по-често посещаваха библиотеката в сравнение с учениците, на които посещенията намаляха дори и през лятото. Най-редовно библиотеката са посещавали читателите: Мария Стоянова, Маргаритка Кънчева, Иванка Димитрова, Николинка Давидова, Георги Георгиев, Христина Дупалова, Катерина Великова и Петър Христов.

Най-предпочитани и четени са авторите: Даниел Стийл, Сандра Браун, Нора Робъртс, Барбара Делински, Изабел Брум, Джо Томас, Никълъс Спаркс и Александра Маринина. Читателите започнаха да проявяват интерес и към новата българска литература – разкази, биографични романи за български артисти и певци и исторически романи.

Компютърната зала оборудвана по програма „Глобални библиотеки – България“ преустанови дейността си през цялата 2021 година.

Чрез експониране на изложби и тематични витрини с литературни произведения по повод бележити дати и събития се създават условия за пълноценно използване на библиотечния фонд:

- 110 години от рождението на Ванга-бълг. пророчица / витрина
- „Баба Марта е дошла при нас“ – изложба на мартеници
- Трети март – витрина
- 145 години от Априлското въстание / витрина
- Великденска изложба на яйца
- 24 май / витрина
- 145 години от гибелта на Христо Ботев и на загиналите за свободата и независимостта на България / витрина
- 400 години от рождението на баснописеца Лафонтен / витрина
- 135 години от рождението на Дора Габе / витрина
- „Две Българи – горди и дръзки“ / витрина по повод Съединението на Княжество България с Източна Румелия
- 170г от рождението на Иван Вазов – витрина и четене на разкази
- 135 години от рождението на Ран Босилек / витрина
- „Памет българска“ / витрина по повод деня на народните будители.
- коледен кът

Библиотеката при НЧ „Нравственост 1904“ с. Куцина е вписана в публичния регистър на обществените библиотеки на Министерството на културата под № 536 на основание чл.10 ал.1 от Закона за обществените библиотеки.

Културно-просветна дейност

През изминалата 2021 година пандемията се отрази сериозно върху дейността на читалището. За съжаление неосъществени останаха много планирани мероприятия от културния календар на читалището поради забрана от органите на властта. Но все пак успяхме съвместно с Кметство и Клуб на пенсионера „Люляка” село Куцина да организираме и проведем:

На първи март по повод българския празник Баба Марта всички самодейци получиха поздравителни картички и бяха закичени с мартеници за здраве, дълголетие и късмет, изработени от сръчните ръце на работещите в читалището. С мартеници за здраве бяха закичени и жители от селото.

На трети март в деня на националния празник бяха поднесени цветя на паметната плоча на опълченеца Добри Цонев Иванов.

На 15 май по повод 80-годишния юбилей на Иванка Петрова Ангелова /бивша учителка/ в знак на уважение посетихме и поднесохме поздравителен адрес, торта и букет цветя.

На 24 май в деня на светите братя Кирил и Методий, на българската азбука, просвета и култура и на славянската писменост посетихме бившите и местни учители Еленка Петрова, Мария Стоянова, Митка Величкова, Мария Кумбиева, Иванка Ангелова и им поднесохме поздравителни картички и саксийни цветя.

На втори юни „Минута за поклон”- в деня на Ботев и загиналите за свободата и независимостта на България, поднесохме венци пред паметните плочи на хаджи Никола Стоянов и на загиналите във войните жители на село Куцина в знак на признателност.

На 24 юни Еньовден - Денят в който билките имат най-голяма лечебна сила по изгрев слънце, отново беше извършен обредния ритуал – бране на знайни и незнайни цъфнали в различни цветове билки, цветя и треви между които най-важно е еньовчето. Свихме еньовденски китки за здраве, които подарявахме на всеки срещнат.

На осми септември с тържествена Света литургия, водосвет и курбан за здраве отслужен от отец Анатоли, слово от Тихомир Маринов – кмет на селото, отпразнувахме 165 години храм „Рождество Богородично” село Куцина.

На 23 декември коледни картички с коледна благословия получиха всички самодейци.

Любителско художествено-творческа дейност

Връзката на читалището с обществото е една от формите на разпространение на културните ценности сред населението, а именно чрез художествената самодейност. Към читалището и клуба на пенсионера обединени и заедно развиват дейност следните групи:

Група за народни песни,

Вокална група „Пирин пее”

Група за стари градски песни „Люляка”

с художествен ръководител Здравка Недева и музикален съпровод в състав Радослав Иларионов – акордеон и Илия Стефанов – ударни. Работи и състав за художествено слово с ръководител Цонка Илиева. Пандемията наруши нормалната дейност на групите, които през 2021 година не са провеждали репетиции и съответно нямат изяви.

Финансово-стопанска дейност

Финансирането на читалището е регламентирано в Закона за народните читалища и Устава на читалището. Съгласно чл. 21 от Закона за народните читалища основен източник за формиране бюджета на читалището е държавната субсидия за 1,5 бройка по утвърден стандарт от Министерството на културата. Читалището набира собствени приходи единствено от членски внос.

Финансирането със средства от бюджета на община Полски Тръмбеш за дейности във връзка с чл.26а от ЗНЧ се извършва съгласно Решение на Общински съвет, което за 2021г е 320,00 лева.

От името на настоятелството, читалищните служители и самодейците изказвам благодарност на кмета на общината г-н Георги Чакъров и неговия екип, на кмета на с. Куцина г-н Тихомир Маринов за разбирането и подкрепата, която ни оказват в трудни за читалището моменти.Благодаря на всички наши съграждани, които са съпричастни към работата ни, и ни подкрепят, защото читалището е храм, който съхранява паметта на времето, подхранва духа на настоящето и гледа към бъдещето.

Обнадеждена съм, че въпреки трудните времена с общи усилия ще преодолеем всичко и ще запазим жив пламъка на българския дух и традиции в нашето читалище.

22.03.2022г
с.Куцина

Председател НЧ:
/ Николина Кръстева/